

This project is funded by
The European Union

CONECTA

Посилення роботи у сфері боротьби з ВІЛ/ІПСШ у середовищі секс-бізнесу України та Російської Федерації

www.conectarproject.eu

Партнери CONECTA

Міжнародний фонд «ТАМПЕП»

www.tamperp.eu | Нідерланди

БФ «Гуманитарное действие»

www.haf-spb.org | Росія

БФ «Салюс»

www.salus.org.ua | Україна

Інформаційний бюлетень2 | січень 2014

- 1 CONECTA: цілі та здобутки
- 2 Звіти про результати картування місць розташування секс-працівників
- 3 Посібник належних практик із секс-роботи
- 4 Матеріали щодо політики
- 5 Брошура про насильство
- 6 Кампанія 17 грудня
- 7 Конференція «Профілактика ВІЛ у секс-роботі»
- 8 Наступність

CONECTA: цілі та здобутки

У цьому розділі описуються основні досягнення проекту CONECTA – дворічної програми, яка у даний час добігає кінця.

Проект впроваджувався трьома організаціями у рамках Європейського проекту, який фінансувався Європейським Союзом. Міжнародний фонд «Тампер» – регіональний координатор цього проекту, Благодійні фонди «Салюс» (в Україні) та «Гуманитарное действие» (в Росії) одночасно були національними координаторами та виконавцями проекту. Ірина Маслова («Серебряная роза», Росія) та Наталія Ісаєва («Легалайф», Україна) – обидві представниці національних організацій секс-працівників, брали активну участь в кількох наших заходах і провели експертну оцінку наших публікацій. Партнери проекту Conecta вдячні їм за співробітництво.

Проект був розроблений у зв'язку з тим, що на Росію та Україну припадає близько 90% ВІЛ-інфікованих осіб, які проживають на території Східної Європи та Центральної Азії.

У цьому контексті секс-працівники – жінки, чоловіки та транссексуали, є особливо вразливими до ВІЛ-інфекції. Криміналізація секс-роботи, репресивна політика, насильство, стигматизація, дискримінація та порушення прав людини щодо секс-працівників підвищують їх уразливість до ВІЛ та зменшують можливість їх доступу до життєво необхідних медичних та соціальних послуг, в т.ч. до послуг з надання медичної допомоги та програм «Зменшення шкоди». Проект Conecta прагне посилити роботу в сфері боротьби з ВІЛ/ІПСШ у середовищі секс-бізнесу України та Російської Федерації. Тому, його основною метою є зниження вразливості секс-працівників до інфікування ВІЛ/ІПСШ шляхом створення для них моделі комплексних послуг, яка базується на правах людини, результатах проектів у сфері секс-бізнесу та знаннях і досвіді секс-працівників. Працюючи із неурядовими організаціями, CONECTA вважає найважливішим поєднати різні зацікавлені сторони у цих двох країнах і разом переформулювати ліпші стратегії для майбутніх комплексних і цілеспрямованих заходів у контексті секс-роботи.

Важливо підкреслити, що всі наші заходи відбувались паралельно в Україні і в Російській Федерації. Ми застосовували спільну робочу методологію протягом всього проекту і, в результаті, ми змогли розробити транснаціональний захід у сфері боротьби із ВІЛ, який передбачає залучення великої кількості зацікавлених сторін.

У міру просування до завершення проекту CONECTA, ми хотіли б висвітлити деякі з наших досягнень і показати, яку користь ви можете отримати від знань і зусиль виконавців цього проекту.

З метою підвищення рівня знань про секс-роботу в регіоні, які ми отримали у результаті співпраці з кількома НУО, що впроваджують програми для секс-працівників та лідерів спільноти, ми розробили:

- Два національні звіти про результати картування місць розташування секс-працівників (один для України, один для Росії).
- Один регіональний звіт про тренди у секс-роботі.

Використовуючи ці три звіти, громадськість та приватні організації можуть оцінити ситуацію із секс-роботою та секс-працівниками в обох країнах, а також порівняти відмінні та подібні тренди між ними.

Посилення спроможності організацій, що надають послуги секс-працівникам»

Для того, щоб створити сприятливу структуру мережі НУО, які співпрацюють, ми розробили:

- Дві національні зустрічі «Посилення спроможності організацій, що надають послуги секс-працівникам» – одна у Львові, друга у Санкт-Петербурзі, у 2012 році.
- Конференцію «Профілактика ВІЛ у секс-роботі», у якій взяла участь делегація обох країн та багато представників різних зацікавлених сторін.
- Два інформаційні листи, у яких відображені результати проведених нами заходів.

Ці події були і залишаються фундаментальними стовпами проекту CONECTA, так як ми вважаємо, що ефективні заходи у боротьбі із ВІЛ вимагають співпраці та створення мереж організацій.

Для створення комплексної моделі та інструментів для міждисциплінарних проектів з профілактики та лікування ВІЛ, які базуються на принципах аутріч-роботи, сприяння здоров'ю та соціальному благополуччю, ми розробили:

- багатогранні програми у Львові та Санкт-Петербурзі;
- освітні матеріали та ресурси;
- тренінги освітян, які працюють за принципом рівний-рівному, звіти та
- посібник належних практик.

Модель, розроблена проектом Conecta, у тому числі його інструменти, можуть використовуватись також іншими організаціями як України, так і Російської Федерації, так як вони базуються на міжнародно визнаних стандартах ефективної профілактики ВІЛ у секс-роботі та створюють основу для дієвості національних відповідей на епідемію ВІЛ.

Права людини є також фундаментальним питанням цього проекту та конференцій. Наша ідея полягала в тому, щоб розповсюдити правові знання та показати, як проводити адвокацію прав людини секс-працівників, з метою зменшення їх уразливості до ВІЛ. Для цього ми розробили:

- Два **інформаційні документи**, які аналізують законодавство і ситуацію секс-працівників в Україні та Російській Федерації.

- Два **програмних документи**, які присвячені необхідності перегляду законів та політики щодо секс-бізнесу в Україні та Російській Федерації.

- **Брошуру** під назвою «*Як насильство уражає секс-працівників України та Російської Федерації*», яка оцінює і аналізує негативний вплив насильства на секс-працівників, що підвищує їх ризик зараження ВІЛ і перешкоджає реалізації їх прав людини.

- **Послуги, які стосуються подолання насильства щодо секс-працівників, а також кампаній щодо захисту прав людини.**

Усі наші кінцеві публікації базуються на доказових даних і відображають реальну ситуацію секс-працівників. Ми, як команда проекту CONECTA, **виступаємо проти криміналізації секс-роботи і засуджуємо насильство щодо секс-працівників.** Нашою метою протягом цих двох років виконання проекту було подумати про те, як ми можемо активно брати участь у позитивних змінах у секс-роботі і знизити вразливість секс-працівників до ВІЛ/ПСПШ. Вивчаючи структурні бар'єри, які мають секс-працівники при доступі до медичних і правових послуг, CONECTA виділив найважливіший компонент будь-якої відповіді на епідемію ВІЛ – реалізацію прав людини секс-працівників. Так як наш проект базується на захисті прав людини секс-працівників і визнає їх **право на самовизначення і автономію**, ми раді, що співпрацювали з і для секс-працівників на всіх рівнях виконання нашого проекту.

Конференція «Профілактика ВІЛу секс-роботи» була заключним етапом нашої програми і полягала у консультаціях із секс-працівниками України та представниками Фонду Народонаселення ООН (ФН ООН). Діалог між державними та недержавними структурами – це

ключ до відкриття нових шляхів у боротьбі з поширенням ВІЛ-інфекції у сфері секс-роботи.

Усі публікації проекту Conecta можна знайти на веб-сайті:

www.conectaproject.eu

Там ви можете знайти ресурси і корисну інформацію для Ваших проектів і майбутніх стратегій.

ЗВІТИ

Національне картування місць розташування секс-працівників

Проект був спрямований на оцінку поточної ситуації у середовищі секс-бізнесу, його тенденцій та програм щодо зниження вразливості секс-працівників до ВІЛ та впроваджувався державними і неурядовими організаціями (НУО) в Україні та Російській Федерації.

Дослідження мало прикладний характер, у зв'язку з нагальними потребами для забезпечення більшої ефективності профілактичних заходів серед секс-працівників в Україні та Російській Федерації.

Сьогодні фахівці для розробки програм потребують інформації, документації та аналізу ситуації, розуміння структурних та поведінкових аспектів, правильної інтерпретації процесів у секс-роботі, знання ієрархії потреб і уразливості секс-працівників, а також пов'язаних із ними суспільних відносин та умов праці.

Таким чином, національні звіти – один для України, а інший для Росії, надали експертам інформацію щодо сучасних тенденцій в секс-бізнесі та рекомендації для більш ефективної соціальної та адвокаційної роботи щодо захисту прав і охорони здоров'я секс-працівників. Картування секс-роботи базувалось на наступних питаннях:

- Який масштаб, структура і гендерний склад секс-індустрії в країні?

- Які можливості мають секс-працівники – ті, які працюють просто неба та ті, які працюють у приміщеннях, для контролю своїх умов праці? Чи можуть вони

незалежно та автономно приймати рішення у критичних ситуаціях?

- Хто є основними суб'єктами відносин із секс-працівниками і які особливості їхньої поведінки? (Це включає клієнтів, міліцію, партнерів і т. п.).

- Якою є ієрархія професійних шкідливостей, які загрожують здоров'ю секс-працівників?

- Якими є наслідки праці у несприятливому виробничому середовищі та ризик інфікування ВІЛ та насильства для секс-працівників?

Для вирішення усіх завдань цього дослідження, ми застосували комбінацію якісних методів збору даних: анкетування, аналіз документів, статистичних даних та результатів інтерв'ю із секс-працівниками та експертами із різних областей України та Російської Федерації. Національне картування включало наступні кроки:

- Розробка методології.

- Ідентифікація респондентів.

- Збирання інформації.

- Обробка результатів та їх аналіз.

- Складання звіту та розробка рекомендацій, на основі отриманої інформації.

- Обговорення результатів дослідження з експертами у сфері секс-роботи.

На завершення, після складання двох національних звітів, ТАМПЕП розробляє регіональний звіт щодо трендів у секс-роботі, у якому будуть висвітлені подібності, відмінності і тенденції в секс-бізнесі різних областей України та Російської Федерації. У даний час звіт перебуває на стадії завершення і буде опублікований на веб-сайті CONECTA

Для отримання додаткової інформації, будь ласка, знайдіть звіт через посилання: www.conectaproject.eu

ПОСІБНИК

Посібник належних практик із секс-роботи: проекти в Україні

та Російській Федерації

Посібник належних практик був складений виконавцями проекту Conesta для того, щоб представити найліпші наявні послуги для секс-працівників у двох країнах. Цей посібник описує деякі ініціативи, які були впроваджені в останні роки у Російській Федерації та Україні, заохочує і надихає тих, хто працює з або для секс-працівників розробляти цільові та творчі програми для задоволення їх потреб.

Перш за все, посібник призначений для осіб, які працюють у сфері секс-роботи, особливо в Україні та Російській Федерації. Крім того, він підкреслює необхідність мати добре розроблену скоординовану відповідь на фактичне становище секс-працівників. Посібник містить практичні рекомендації, опис ідей та успішних моделей, які слід враховувати при розробці та реалізації проектів, спрямованих на секс-працівників. Ця колекція належних практик, створених виконавцями проекту CONESTA або тих, які були впроваджені раніше, не є вичерпною і не є обов'язковою. Висвітлюючи різний досвід, перспективи, ініціативи та стратегії, цей посібник, як частина проекту CONESTA, прагне проаналізувати і висвітлити зусилля і досвід програм у сфері секс-роботи, які спрямовані на підтримку та захист здоров'я, благополуччя, безпеки і прав секс-працівників. **Посібник належних практик** має три основні цілі:

1. Представити приклади належної практики для медичних і соціальних працівників, які надають послуги секс-працівникам, що передбачають впровадження адекватних заходів у галузі їх охорони здоров'я та соціальної підтримки, які проводяться з неупередженим ставленням та дотриманням прав людини.
2. Представити приклади, що систематизують різний досвід щодо стратегій профілактики ВІЛ / ППСШ, пояснюють і полегшують застосування різних цільових методів.
3. Збільшити кількість впроваджених заходів належних практик та їх поширення у цільовій роботі серед секс-працівників України та Російської Федерації.

Посібник пояснює, що можна вважати належними практиками проектів у сфері секс-роботи, та наводить приклади деяких вибраних ініціатив в Україні та Російській Федерації. Представлені належні практики вибрані із більш широкого кола ініціатив, зібраних за допомогою опитувальника, який був розповсюджений між організаціями обох країн, що працюють з та для секс-працівників.

Для отримання додаткової інформації, будь ласка, знайдіть звіт через посилання:

www.conectaproject.eu

МАТЕРІАЛИ ЩОДО ПОЛІТИКИ

Секс-робота та права людини

Проект Conesta протягом виконання дворічної програми опублікував два інформаційні документи та два документи щодо політики. Метою цих документів щодо політики було:

- інформувати зацікавлені сторони про правове та політичне середовище та їх вплив на уразливість секс-працівників до ВІЛ / ППСШ;
- закликати уряди поставити права людини в центрі відповіді на ВІЛ, особливо з питань, які є актуальними для секс-працівників.

Ці документи вивчають дію законів і політики щодо прав людини, які впливають на секс-працівників в Україні та Російській Федерації, зокрема тих, які підвищують їх уразливість до ВІЛ / ППСШ і обумовлюють реалізацію їх прав на здоров'я і життя.

Для розв'язання питання вразливості секс-працівників до ВІЛ/ППСШ, фундаментальне значення має врахування структурних чинників, що підвищують їх ризик зараження.

Як стверджує *Глобальна комісія з ВІЛ та законодавства*: «Є випадки, коли правові та судові системи зіграли конструктивну роль у реагуванні на ВІЛ, на основі поваги, захисту та реалізації прав людини».

Отже, в основі відповіді на ВІЛ повинні лежати принципи дотримання прав людини. Представлені політичні ресурси можуть бути використані для цілей адвокації, а також для підтримки

мобілізації спільнот секс-працівників.

Для отримання додаткової інформації, будь ласка, знайдіть звіт через посилання:

www.conectaproject.eu

БРОШУРА

Як насильство уражає секс-працівників України та Російської Федерації

Протягом двох років виконання проекту CONESTA, разом із національними партнерами, була складена брошура про насильство під назвою: «Як насильство уражає секс-працівників України та Російської Федерації». Мета цієї брошури – забезпечити ліпше розуміння того, як насильство, якого зазнають секс-працівники, порушує їхні права громадянина і людини та підвищує їх ризик інфікування ВІЛ / ППСШ.

У брошурі представлені дані, отримані під час виконання проекту CONESTA в Україні та Російській Федерації, які свідчать про високий рівень насильства щодо секс-працівників в обох країнах. Насильство є ключовим чинником уразливості секс-працівників до ВІЛ / ППСШ. Отже, у брошурі були проаналізовані декілька типів насильства і їх вплив на секс-працівників. Брошура підкреслює необхідність розробки програмних стратегій щодо боротьби із насильством і підтримки секс-працівників щодо зниження їх уразливості до насильства і отримання доступу до правосуддя та рівноправного правового захисту. Досвід організацій секс-працівників «Серебряная роза» (Росія) і «Легалайф» (Україна) особливо актуальний для визнання ключової ролі спільнот секс-працівників у боротьбі проти насильства і жорстокого поводження. Таким чином, брошура містить дані про те, як розглядати насильство при розробці та впровадженні проектів, спрямованих на забезпечення права секс-працівників на доступ до судових та позасудових механізмів.

Величезне значення має впровадження стратегій, спрямованих на зниження масштабів насильства у рамках програм з профілактики ВІЛ серед

секс-працівників. Необхідним є також більш широке визнання насильства щодо секс-працівників як порушення їх прав людини, не тільки тоді, коли це пов'язано із профілактикою ВІЛ та ІПСШ.

Брошура закликає держави визнати свої зобов'язання щодо дотримання прав людини, особливо права на найвищий досяжний рівень здоров'я («Право на здоров'я») і права на життя. Обов'язком держав є поважати, захищати і забезпечувати реалізацію прав людини, що включає також і захист секс-працівників від насильства і зловживань, які ведуть до погіршення їх здоров'я.

Для отримання додаткової інформації, будь ласка, знайдіть звіт через посилання:

www.conectaproject.eu

КАМПАНІЯ 2013

17 грудня

Міжнародний день боротьби проти насильства щодо секс-працівників

17 грудня у світі відзначається як Міжнародний день боротьби проти насильства щодо секс-працівників. Цього дня у містах України проводились демонстрації, учасники яких вийшли на вулицю із червоними парасольками, щоб висловити свій протест проти насильства по відношенню до секс-працівників. Учасники демонстрацій роздавали інформаційні та освітні матеріали, розроблені у рамках проекту CONECTA. До інформаційно-адвокаційної роботи були також залучені і мобільні амбулаторії НУО, працівники яких на своїх маршрутах розповсюджували інформаційні листи та буклети серед громадськості та членів спільноти. Інформаційні матеріали щодо політики в сфері секс-бізнесу були розіслані усім зацікавленим сторонам.

КОНФЕРЕНЦІЯ проекту CONECTA

Профілактика ВІЛ у секс-роботі

Конференція «Профілактика ВІЛ у секс-роботі» була організована

трьома партнерами проекту Conecta, після підготовчого періоду та консультацій із представниками: Регіонального офісу ФН ООН для країн східної Європи та центральної Азії, включно із представництвами цього фонду в Російській Федерації та Україні, а також «Мережі адвокати прав секс-працівників» (надалі «SWAN») та Львівського обласного центру профілактики та боротьби зі Снідом.

Проект, який фінансувався ЄС, із додатковою підтримкою ФН ООН, завершив свою дворічну програму в регіоні. У період після консультації з представниками спільнот в Україні («Легалайф») і Російській Федерації («Серебряная роза»), організатори конференції дали можливість представникам організацій секс-працівників взяти участь у плануванні та реалізації заходів, в тому числі були організовані окремі круглі столи із секс-працівниками.

Цілями конференції були:

■ Підтримка, підвищення обізнаності і співпраця із різними зацікавленими сторонами в Україні та Російській Федерації; визначення структурних детермінант, під впливом яких секс-працівники, їх клієнти та інші статеві партнери мають більший ризик зараження ВІЛ-інфекцією.

■ Посилення правозахисних підходів до профілактики ВІЛ у секс-роботі шляхом обміну інформацією про належні практики та розробки доказових рекомендацій, зібраних державними та недержавними суб'єктами обох країн під час виконання дворічної програми.

■ Визначення наступних кроків і майбутніх дій в цілях подальшого прогресу щодо впровадження заходів у відповідь на епідемію ВІЛ-інфекції в секс-роботі в Російській Федерації та Україні.

Після кількох ініціатив щодо вдосконалення робочих проектів у сфері секс-роботи, окремо в Україні і Російській Федерації, ця конференція була першою, яка залучила до боротьби з ВІЛ / ІПСШ у секс-роботі різні зацікавлені сторони.

За допомогою партисипативної моделі, громадські та приватні організації змогли, під час декількох круглих столів на конференції, сформулювати спільні стратегії і підкреслити необхідність співпраці для підтримки секс-працівників у подоланні бар'єрів у доступі до

служб охорони здоров'я та правових послуг, а також домовитись про адвокацію серед національних політиків секс-працівників – уразливої групи, яка потребує правового захисту своїх прав. Конференція також обговорювала правові та політичні бар'єри щодо забезпечення прав секс-працівників на здоров'я та життя.

Таким чином, конференція консолідувала ключовий момент збору найліпшого із накопиченого досвіду з різних секторів і перспектив у сфері профілактики ВІЛ / ІПСШ і секс-роботи в цих двох країнах.

Вона створила інтегровану платформу для політичного діалогу між різними зацікавленими сторонами, такими як урядові установи, НУО, міжнародні організації і, найголовніше, спільноти секс-працівників, яких представляли члени організацій «Серебряная роза» та «Легалайф»

Таким чином, організатори конференції прагнули створити можливість для утворення мережі організацій на основі партисипативної моделі. Результати, передбачені цією подією, відображають знання, здібності і досвід тих, хто активно працює у сфері профілактики ВІЛ / ІПСШ і секс-роботи.

Як і у випадку зустрічей «Посилення спроможності організацій, що надають послуги секс-працівникам», організованих проектом CONECTA, (див. інформаційний бюлетень 1), що відбулися у м. Львові (Україна) і м. Санкт-Петербурзі (Росія) у 2012 році, метою Київської конференції було зібрати разом виконавців проектів, які надають послуги секс-працівникам в Україні та Російській Федерації, для обміну інформацією.

Учасники конференції – представники державних закладів, міжнародних організацій і громадськості. Також підкреслили необхідність багатостороннього підходу. Особливу увагу було приділено синергії з регіональними мережами та проектами, SWAN, ФН ООН і ПРООН (перечислено тільки декілька).

Для участі в конференції були ретельно відібрані виконавці тих проектів, які співпрацювали з проектом CONECTA при впровадженні деяких його заходів, зокрема, експертних організацій, що

діють протягом багатьох років у сфері профілактики ВІЛ / ІПСШ у секс-роботі, лікування та догляду секс-працівників. Організації секс-працівників відібрали представників їх спільнот, а міжнародні організації допомогли налагодити контакти із національними та місцевими урядовцями. Після обговорення і схвалення переліку запрошених організатори заходу розіслали листи-запрошення.

Організаційний комітет CONECTA оцінив належними чином потужність кожної організації для того, щоб визначити відповідність вимогам до конференції кожного запрошеного. У процесі відбору делегатів було враховане представництво від різних країн.

За кілька тижнів до конференції, була організована попередня зустріч представників організацій секс-працівників України «Легалайф» та міжнародної організації «SWAN» із представниками ООН, зокрема, ФН ООН України. Метою цієї попередньої зустрічі-консультації було, в процесі діалогу секс-працівників із представниками ООН, систематизувати вимоги та позиції секс-працівників. На завершення зустрічі був підготовлений, за підтримки Київського офісу Міжнародного фонду «Відродження», прес-реліз на трьох мовах – англійській, українській та

російській, який передали українським засобам масової інформації та іншим зацікавленим сторонам. Під час проведення попередньої зустрічі, експерти та представники спільноти дали інтерв'ю засобам масової інформації.

На завершення конференції, більш ніж 82 учасники із різних регіонів України та Росії, в тому числі члени міжнародних організацій, схвалили документ «Заклик до дії».

Звіт про конференцію складається як із змісту, так і результатів цієї політично значущої події, його можна знайти (англійською мовою) за посиланням:
www.conectaproject.eu.

НАСТУПНІСТЬ

Проект Conecta у рамках програми ЄС завершує свою діяльність на початку 2014 року, але його внесок у створення потенціалу, ресурсів та інструментів, залишається і, сподіваємось, буде використовуватись організаціями, що працюють з та для секс-працівників в Україні та Російський Федерація.

Уроки, які ми отримали з нашого короткого досвіду, свідчать про те, що основним у нашій діяльності повинно бути налагодження партнерських відносин для того,

щоб поліпшити доступ секс-працівників до послуг та подолати бар'єри, що перешкоджають їм у реалізації прав та отриманні послуг, що посилює їх уразливість.

Ми хотіли б подякувати усім організаціям в Україні і Російській Федерації, які допомагали впроваджувати цей проект, активно сприяючи реалізації наших заходів, а також підтримали нашу адвокаційну місію. Ми запрошуємо всіх вас використовувати веб-сайт проекту CONECTA в якості постійної платформи для обговорення політики та консультації експертів.

Дуже дякуємо!

*Команда проекту
Conecta*

